

Epidemiologi: Hvis det antages at middellevetiden stiger, vil der i 2040 være 288 millioner personer på verdensplan med AMD. Disse lever gennemsnitligt 10-12 år med våd AMD.

Patofysiologi kort: Ophobning af lipider i Brucks membran ses som et forandret OCT (tør AMD), VEGF giver vækst af blodkar, der kommer et løft af macula +ødem+ aktivitetstegn.

Når drusen >63 micromm. og <125 micromm. tales der om tidlig AMD.

Er drusen >125 micromm. eller der er pigment abnormaliteter, tales om intermediaær AMD

Ved sen AMD er der neovaskulært ødem. (våd AMD, som behandles)

Tør AMD og geografisk atrofi kan ikke behandles.

Behandling af våd AMD: Fra 2007- 2022 har 56081 personer fået 700000 injektioner i Danmark. 58% er kvinder. Medianalderen er 77 år. En fremskrivning på demografien giver en stigning på 50%. Alle produkter virker godt.

NYT til våd AMD: Port delivery System (Susvimo). Der indopereres en kapsel med depot til genopfyldning hver 6. måned. Forsøget er stoppet. Ingen patienter i Danmark var inkluderet.

NYT til tør AMD/ geografisk atrofi: injektion med Syfovre. Medicinen er FDA godkendt, men ikke EMA godkendt (Europa). Det koster cirka 15000 kr pr injektion og virker ikke super godt.

NYT til tør AMD: chip i retina + briller + smartphone + lys/stråler ind til synscortex. Er på vej til godkendelse. 80% havde synsbedring svarende til 2 linjer på Snellen.

Nyt til intermediaær AMD: lysterapi for tør AMD er godkendt. Man skyder på druserne. Effekten er sparsom. Foregår kun i privat regi med selvbetaling.

Forebyggelse. Kendte risici: alder, genetik, rygning, kost, fysisk inaktivitet.

Rygning giver forøget risiko x 4 og hvis man desuden har risikogener x 20.

Kost kan reducere risiko med 40% ved indtag af Middelhavskost.

Inaktivitet. Hvis man dyrker motion reduceres risiko med 30%

Vitaminer. Kun til tør AMD og uden betakarotin. 4 tbl daglig (f.eks Synvital) nedsætter udvikling til våd AMD med 25 %. Det er til patienter med mange druser. Det er desværre ganske dyrt. Der er evidens fra AREDS og AREDS2 (2013) studierne.

Bilkørsel. Fra spørgeskema findes at 3 ud af 4 med våd AMD kører bil. 1 ud af 5 bilister angiver at være usikre pga våd AMD. 29 % er stoppet med at køre under udfordrende forhold.

Hvornår kan man få nye briller? Når der er mellem 75-100 micromm subretinal væske, påvirker det ikke brillestyrken særlig meget, hvis man kan acceptere 0,25 difference i brilleglasset.

Afslutning af behandling. Kun 5% vælger selv at stoppe behandlingen. Resten er tilfredse med behandlingen.